

YÜKLENİCİ KARININ, FİYAT FARKI KAPSAMINDA OLAN KALEMLER İLE GENEL GİDERLERİN ASGARİ İŞÇİLİK MALİYETİNE DAHİL EDİLEREK HESAPLANMASI

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	4
Karar No	222
İlam No	70
Tutanak Tarihi	23.1.2020
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

YÜKLENİCİ KARININ, FİYAT FARKI KAPSAMINDA OLAN KALEMLER İLE GENEL GİDERLERİN ASGARİ İŞÇİLİK MALİYETİNE DAHİL EDİLEREK HESAPLANMASI

Belediyede, fen işleri, destek, park ve bahçe ile temizlik hizmetlerinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmesi kapsamında çalışan 180 personelin işçi statüsüne geçirilmesine ilişkin Belediyesi ve Belediye Şirketi arasında imzalanan sözleşmenin uygulanmasında yüklenici karının; fiyat farkı kapsamında olan kalemler genel giderlerin asgari işçilik maliyetine dâhil edilerek hesaplandığı görülmüştür.

Belediyelerde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı

kapsamında çalışan personelin belediye şirketlerinde işçi statüsüne geçirilmesi konusunda ayrıntılı düzenlemeler, 24.12.2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 696 sayılı KHK ile 30.06.1989 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 375 sayılı KHK’ya eklenen Geçici 24’üncü madde ve ek 20’nci madde ile yapılmıştır. Bu kapsamda Belediye Şirketine yapılacak olan ödemelere ilişkin hükümler ise 09.04.2018 tarih ve 11608 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar’da yer almaktadır.

Anılan Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesinde aynen:

“...

(4) İdare tarafından şirkete personel gideri için yapılacak aylık ödemelerin toplamı, hizmet alımı sözleşmesinde öngörülen işçi ücretleri esas alınarak hesaplanan;

a) Asgari İşçilik maliyeti,

b) Asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanan %4 sözleşme giderleri ve genel giderler,

c) İşçilikle bağlantılı aynı giderler,

ç) Asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı aynı giderler toplamı üzerinden %7’ye kadar belirlenecek kâr,

dâhil işçilik giderleri toplamını aşamaz. İşçi ücretlerinin tespitinde asgari ücrette meydana gelen artışlar dikkate alınır. Asgari işçilik maliyeti, sözleşme giderleri ve genel giderler ile işçilikle bağlantılı aynı giderler ve kâr oranı, kamu ihale mevzuatı esas alınarak belirlenir.

...”

Denilmektedir.

Asgari işçilik maliyetinin tanımının yer aldığı 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Kamu İhale Genel Tebliği'nin 78'inci maddesinde de;

“...

a) Asgari İşçilik Maliyeti: İhale tarihinde yürürlükte bulunan brüt asgari ücret veya idari şartnamede brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası olarak belirlenen ücret (ulusal bayram ve genel tatil günleri ile fazla çalışma saatlerine ilişkin ücretler dahil), nakdi yemek ve yol bedeli gibi prime esas kazancın hesabında esas alınan işçiliğe bağlı diğer ödemeler ve işveren sigorta primlerinin toplam tutarı asgari işçilik maliyetini oluşturur.”

Hükmü yer almaktadır.

22.01.2015 tarih ve 29244 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelik’in 5’inci maddesinde ise;

“Alt işveren işçilerinin ücret ve sosyal haklarında, toplu iş sözleşmesine bağlı olarak meydana gelecek artış sebebiyle her bir işçiye alt işveren tarafından yapılacak ilave ödeme neticesinde işçiliğe bağlı giderlerde oluşacak artışlar, kamu kurum ve kuruluşlarınca fiyat farkı olarak alt işverene ödenir.

...”

Düzenlemesi bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan hükümler gereği asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı aynı giderler toplamı matrah olarak belirlenmiş olup bu tutarın %7’si yüklenici karı olarak ödenebilecektir. Asgari işçilik maliyetinin Belediye ile Şirket arasında imzalanan sözleşmede belirlenen ücret, nakdi yemek ve yol bedeli gibi prime esas kazancın hesabında esas

alınan işçiliğe bağlı diğer ödemeler ile işveren sigorta primleri toplamından oluşması gerekmektedir. Toplu İş Sözleşmesi hükümlerinden gelen ilave ödemelerin ise bu maliyete dâhil edilmeyerek fiyat farkı olarak ödeneceği anlaşılmaktadır. Ayrıca sözleşme ve genel giderlerde mezkûr Usul ve Esaslar uyarınca asgari işçilik maliyetine dâhil edilmeyecektir.

Bu doğrultuda Belediye tarafından işçi statüsüne geçiş aşamasında hazırlanan teknik şartnamede yüklenici karı %4 olarak belirlenmiştir. Ancak yüklenici karının hesabına esas matrahın hesabında mevzuata aykırı olarak asgari işçilik maliyetine sözleşme ve genel giderler, Toplu İş Sözleşmesi gereği ödenecek olan ve fiyat farkı kapsamında değerlendirilmesi gereken bayram yardımı, öğrenim yardımı ve ikramiye gibi ilave kalemlerin dâhil edilmesi sonucu karın fazla hesaplandığı tespit edilmiştir.

Sözleşme ve genel giderler ile toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan ve fiyat farkı niteliğindeki ilave gider kalemleri dâhil bedel üzerinden kar hesaplanması sonucu toplam TL kamu zararına neden olunmuşsa da, kamu zararı tutarı A.Ş.'den tahsil edilip numaralı muhasebe işlem fişi ile kayıtlara alındığı anlaşıldığından rapor konusu husus hakkında ilişik kalmadığına ve tahsilatın ilama dercine,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55 inci maddesi uyarınca İşbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, oy birliği ile, karar verildi.